

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTAS

2022-07-01   Nr. G-6789
I   Nr.

VRM, DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ, TEIKIANČIŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ TINKLUS IR (ARBA) ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGAS, IŠLAIDŲ UŽ ĮDIEGTOS ĮRANGOS IŠLAIKYMĄ, KOMPENSAVIMO VALSTYBĖS LĖŠOMIS TVARKOS IR SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – VSD) įvertino išvadoms gauti pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (arba) elektroninių ryšių paslaugas, išlaidų už įdiegtos įrangos išlaikymą, kompensavimo valstybės lėšomis tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektą. Teikiame Ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (arba) elektroninių ryšių paslaugas, išlaidų už įdiegtos įrangos išlaikymą, kompensavimo valstybės lėšomis tvarkos ir sąlygų aprašo projektui (toliau – Projektas) šiuos siūlymus:

1. VSD vertinimu, Projekto 3.1.1 papunktis nėra pakankamai aiškus, siekiant užtikrinti, kad į sąmatą būtų įtrauktos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudos tik už tą laiką (valandas), kai darbuotojas vykdė įrangos pajungimo darbus, todėl siūlytina šį punktą išdėstyti taip:

„3.1.1. faktinės ūkio subjekto darbuotojų darbo užmokesčio (įskaitant darbdavio įmokas socialiniam draudimui) sąnaudas už laiką (valandas), kai darbuotojai vykdė įrangos įrengimo darbus;“

2. Atsižvelgiant į tai, kad įrangos suvartojamas elektros energijos kiekis techninėmis priemonėmis gali būti nustatytas tiksliau nei pagal įrangos technines charakteristikas, siūlytina Projekto 3.2.1 ir 3.2.2 papunkčiuose prieš žodžius „pagal įrangos techninėje specifikacijoje“ įrašyti žodžius „pagal techninėmis priemonėmis nustatytą / išmatuotą faktinį nominalų įrangos suvartojamą elektros energijos kiekį (jei yra galimybė atlikti tokį matavimą) arba“.

3. Projekto 3.3 papunktyje nurodytos išlaidos, priešingai nei 3.1 ir 3.2 papunkčiuose, nėra apibrėžtos jokiais objektyviais kriterijais, pagal kuriuos VSD galėtų įvertinti, ar ūkio subjektas pateikė pagrįstą sąmatą ar ne. Siekiant teisinio apibrėžtumo ir racionalaus bei ekonomiško valstybės biudžeto lėšų naudojimo, siūlytina Projekto 3.3 papunktyje nustatyti kriterijus ir (ar) metodiką, pagal kurią VSD galėtų įvertinti, ar ūkio subjekto apskaičiuotos sąnaudos už įrangos veikimui reikalingą duomenų perdavimą pagrįstos ar ne. Nenustačius tokių kriterijų, kyla rizika, kad dėl sąnaudų pagrįstumo kils ginčai tarp ūkio subjektų ir VSD, o nustatytas teisinis reguliavimas taps neįgyvendinamas.

Be to, šiame papunktyje išlaidos nusakomos vartojant neapibrėžtus ir (ar) vertinamuosius požymius, kurie dar labiau komplikotų sąnaudų pagrįstumo įvertinimą. Pavyzdžiui, neaišku, kaip tinklų ir įrangos sujungimo saugumas bei kokybiškumas įtakotų sąnaudas (pažymėtina, kad, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 96 straipsnio 1 ir 4 dalimis, ūkio subjektai privalo sudaryti techninę galimybę vykdyti šiose įstatymo nuostatose numatytas valstybės funkcijas, o taip pat imtis būtinų priemonių duomenų saugumui užtikrinti), arba kas laikytina paslaugų „pardavimo“ savikaina. Dėl to siūlytina žodžių „saugiai ir kokybiškai“ bei „pardavimo“ atsakyti.

Atkreiptinas dėmesys, kad įrangos veikimui užtikrinti reikalingas duomenų perdavimas yra nuolatinio pobūdžio (periodinės) išlaidos, todėl siūlytina 3.3 papunktį numeruoti kaip 3.2.3

papunktį.

2. Siekiant teisinio apibrėžtumo (iš siūlomos nuostatos neaišku, kaip ūkio subjektas sužinotų apie įrangos įrengimą), siūlytina Projekto 5 punktą išdėstyti taip:

„5. Ūkio subjektas, gavęs Departamento raštišką pranešimą, kad pas jį bus diegiama įranga, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šio pranešimo gavimo dienos raštu pateikia Departamentui vienkartinių su įrangos įrengimu susijusių sąnaudų apskaičiavimus (sąmatą).“

4. Atkreiptinas dėmesys, kad ūkio subjektai nėra suinteresuoti teikti informaciją apie jų teikiamų paslaugų kainodarą, savikainą bei personalo darbo užmokestį ir tai grindžia „komercine paslaptimi“, todėl, VSD nuomone, Projekte turėtų būti apspręsta, kokių veiksmų imamasi, kai, VSD vertinimu, ūkio subjektas vis tik nepagrindžia sąnaudų apskaičiavimo, tačiau atsisako keisti apskaičiavimus ar sąmatą. Dėl šios priežasties siūlytina Projektą papildyti nauju 9 punktu (atitinkamai 9–10 punktus laikant 10–11 punktais):

„9. Jei šio Aprašo 6 ir 8 punktuose nustatytais atvejais ūkio subjekto papildomai pateiktas sąnaudų apskaičiavimo pagrindimas Departamento vertinimu nepagrindžia nurodytų sąnaudų, Departamentas motyvuotu raštu informuoja ūkio subjektą, kokią dalį sąmatoje ar prašyme kompensuoti išlaidas nurodytų sąnaudų kompensuos. Departamento rašte nurodoma, kurios ir dėl kokių priežasčių ūkio subjekto sąmatoje arba prašyme kompensuoti išlaidas nurodytos sąnaudos laikytinos nepagrįstomis. Departamentas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo tokio rašto išsiuntimo perveda rašte nurodytas lėšas į ūkio subjekto sąskaitą. Ūkio subjektas, nesutikdamas su tokiu Departamento sprendimu, turi teisę jį skųsti administraciniam teismui.“